

MONUMENTEN 19 WACHT 75 NOORD-BRABANT

JAARVERSLAG 2018

ORGANISATIE

Monumentenwacht Noord-Brabant wordt aangestuurd door een directeur-bestuurder. De Raad van Commissarissen heeft een toezichthoudende rol. Het algemeen management van de organisatie is ingericht volgens de principes van 'cultural governance' en is zowel intern als extern gericht. De inspecties, de bijbehorende rapportages en advisering werden in 2018 uitgevoerd door 14 inspecteurs (effectief 12,69 fte).

Eind 2018 omvatte de gehele personeelsformatie 19,86 fte.

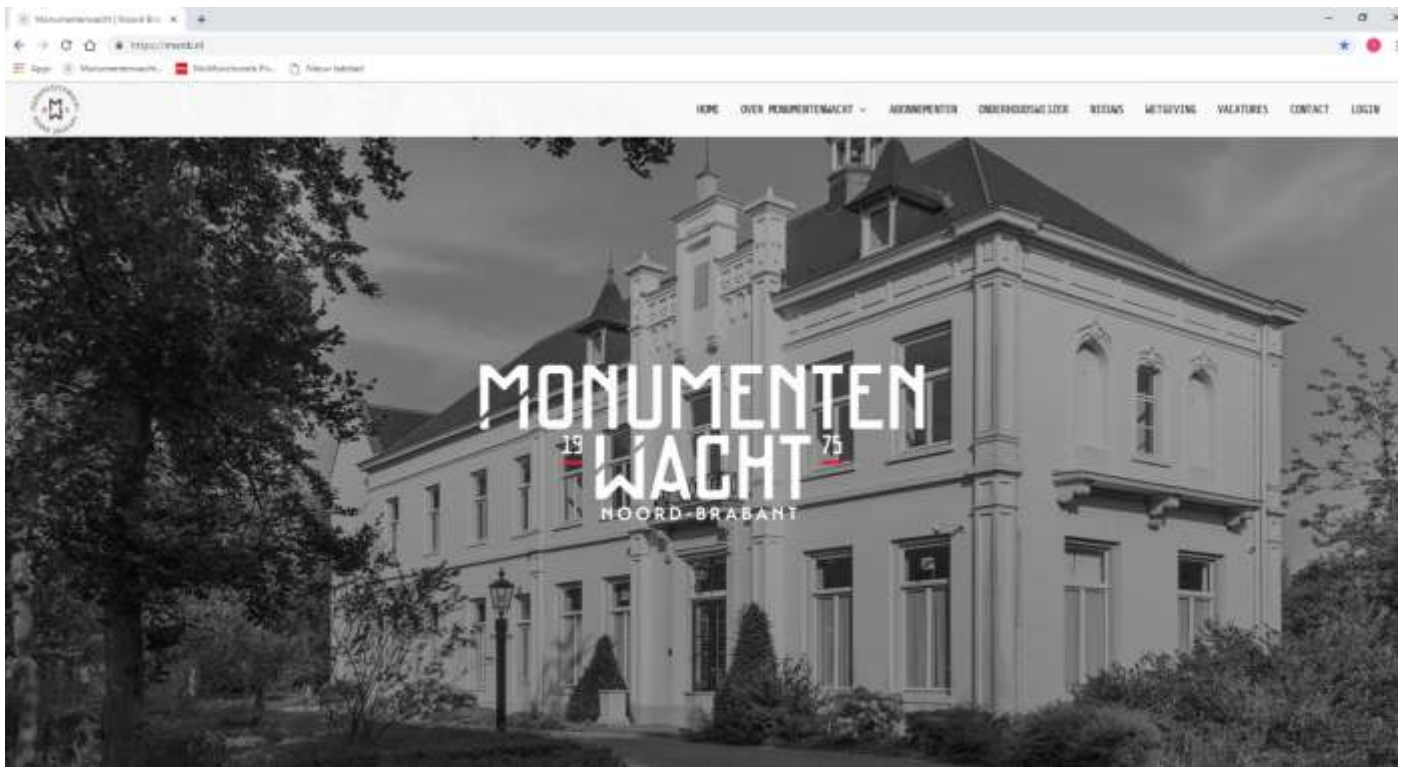
De samenstelling van de Raad van Commissarissen wijzigde medio 2018 enigszins. De heer J. Akerboom trad in juni 2018 af. Voor de invulling van deze vacature en voor de vacature die per 1 januari 2019 ontstond door het beëindigen van de zittingsperiode van de heer P. van Boekel, werd een sollicitatie-procedure opgestart. Met vijf kandidaten werden gesprekken gevoerd. Hieruit werden twee nieuwe leden geselecteerd, de heren C. Mol en E. Rijnders, die per 1 januari 2019 werden benoemd in de raad.

De Raad van Commissarissen vergaderde in 2018 vier keer. Een terugkerend onderwerp in deze vergaderingen waren de financiële gevolgen van het besluit van de provincie Noord-Brabant om de subsidie niet meer te indexeren. Als gevolg van de uit de cao voortkomende loonsverhogingen levert dit problemen op voor de continuïteit van de inspectiewerkzaamheden. Hierdoor is de in de afgelopen jaren ontstane gezonde werkvoorraad geleidelijk uitgegroeid tot een planningsachterstand.

De in de begroting 2018 opgenomen verhoging van het uurtarief naar € 29,50 bleek niet voldoende om de stijgende personeelskosten geheel te dekken.

In 2018 werd een meerjarenbeleidsplan 2019-2021 opgesteld met een daarbij behorende meerjarenbegroting. In deze begroting wordt het tarief in 2019 nogmaals verhoogd, waarna het tarief vervolgens tweejaarlijks zal worden geïndexeerd. Daarnaast wordt in de meerjarenbegroting vanaf 2020 uitgegaan van een compensatie van loon- en prijsstijgingen bij de toekenning van de provinciale exploitatiesubsidie.

Zorg voor monumenten. Dat is wat ons drijft. Zodat we ons onvervangbare Brabantse erfgoed kunnen doorgeven aan volgende generaties.

WIJ KIJKEN WAAR NIEMAND KOMT

OVER MONUMENTENWACHT

Wij helpen monumentwagmannen bij het onderhouden van hun pand. Naast het beoordelen van de staat van onderhoud, voeren onze monumentwachtters kleinschalig herstel- en onderhoudswerk uit en geven zij gerichte adviezen voor de korte en lange termijn. Monumentenwacht Noord-Brabant inspecteert de meest uiteenlopende objecten. Van het landelijk tot herenhuis, van kasteel tot klooster, van molen tot industrieel complex en van kapel tot kathedraal.

Vaak richt de aandacht zich vooral op de bouwkundige staat van het exterieur. We beschikken echter ook over specialistische kennis over een juiste conservering van historische interieurs. Daarnaast adviseren we over de instandhouding van archeologische en grafische monumenten (historische tuinen). Monumentenwacht Noord-Brabant voert haar werkzaamheden uit zonder wisselwerking en is erkend als [Algemeen Nut Beogende Instelling \(ANBI\)](#).

[MEER OVER ONS](#)

EEN NIEUWE UITSTRALING

In 2019 kreeg Monumentenwacht Noord-Brabant een nieuw gezicht. Er werd een nieuwe huisstijl ontwikkeld met een moderne uitstraling. De nieuwe huisstijl werd doorgevoerd in het drukwerk en in de lay-out van de inspectierapporten. De abonnementskosten werden in 2018 voor het eerst digitaal gefactureerd. Ook werden zes inspectiebussen voorzien van het nieuwe logo. De belettering van de overige bussen wordt in 2019 aangepast. Alle inspectiemedewerkers ontvingen nieuwe werkkleding met het nieuwe logo.

De eerste nieuwsbrief in de nieuwe huisstijl verscheen in juli 2018 en in december werd de tweede uitgebracht. De technische artikelen van onze nieuwsbrieven zijn gebaseerd op „Monumentenwacht Informatie“, een gezamenlijke uitgave van Monumentenwachten Gelderland, Groningen en Limburg. Daarnaast bevatten de nieuwsbrieven twee vaste artikelen „Op pad met de wacht“, een interview met één van de medewerkers en „Binnenkijken in Brabant“ een interview met een abonnee. De vormgeving van dit jaarverslag is gebaseerd op de vormgeving de nieuwsbrief.

Ook aan social media werd aandacht besteed. Er werden accounts aangemaakt voor Twitter, Facebook, LinkedIn en Instagram waarop regelmatig actuele berichten worden gepost.

De belangrijkste aanpassing betrof de website van Monumentenwacht Noord-Brabant. In oktober ging de nieuwe website mwnb.nl online. De reacties zijn erg positief, de site wordt regelmatig bezocht en er worden nieuwe abonnementen afgesloten via onze website. In 2019 zal deze website worden uitgebreid met een inlogportal voor onze abonnees. Via deze portal kunnen de abonnees na afronding van de inspectie hun rapport downloaden.

INSPECTIES

De doelstelling van Monumentenwacht Noord-Brabant is het behoud van het cultureel erfgoed in Noord-Brabant door het adviseren van eigenaren en beheerders van monumenten met betrekking tot het onderhoud en de instandhouding van hun historisch gebouw, historisch interieur en/of archeologisch monument.

BOUWKUNDIGE INSPECTIES

De in de begroting 2018 opgenomen vacature voor monumentenwachter werd in oktober 2018 ingevuld. De werkzaamheden van de monumentenwachters bestonden uit de uitvoering van bouwkundige inspecties en rapportage daarvan. Het inspectierapport bevat niet alleen een overzicht van de gebreken aan het monument, maar hierin zijn ook adviezen voor herstel- en onderhoudswerkzaamheden opgenomen. Daarnaast werden op verzoek extra controles van uitgevoerde werkzaamheden uitgevoerd. Deze controle inspecties hebben een positieve preventieve invloed op de kwaliteit van de uitgevoerde restauratie- en onderhoudswerkzaamheden.

In het tweemaandelijks teamoverleg wordt technische kennis uitgewisseld en aandacht besteed aan arbeidsomstandigheden, met name op het gebied van veilig werken, fysieke belasting en het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen.

In het kader van veilig werken, adviseert Monumentenwacht Noord-Brabant eigenaren om gecertificeerde veiligheidsvoorzieningen op daken aan te brengen. Dit blijft een belangrijk aandachtspunt in het inspectierapport.

INSPECTIE VAN HISTORISCHE INTERIEURS

Voor de inspecties van historische interieurs is één fte beschikbaar, verdeeld over twee halftime medewerkers. Vanwege langdurige ziekte van één van deze medewerkers liep deze capaciteit vanaf augustus terug naar 0,5 fte.

Naast de inspectie en rapportage werden ook regelmatig adviezen gegeven, o.a. in de vorm van kleuronderzoek en advisering m.b.t. onderhoud van interieuronderdelen.

Tijdens het teamoverleg van juli informeerde de interieurwachter haar collega's over de uitvoering van een interieurinspectie van een kerkgebouw en werd aandacht besteed aan de raakvlakken tussen de inspectie van het in- en exterieur van dat gebouw. Eind 2018 werd, in het kader van de landelijke samenwerking, een interieurinspectie buiten de provincie uitgevoerd.

ARCHEOLOGISCHE INSPECTIES

Voor de uitvoering van de inspecties van archeologische monumenten werd een archeoloog ingehuurd. Naar aanleiding van deze inspecties vond met enkele eigenaren overleg plaats over het onderhoud van hun archeologisch monument. Eind 2018 vond het eerste overleg plaats met de provincie Noord-Brabant over de uitvoering van een pilot consolidatieproject in 2019.

KENGETALLEN 2018

Uitgevoerde inspecties	1.442
Inspectie- en rapportage uren	14.534
Abonnees:	
Rijksmonumenten	1824
Gemeentelijke monumenten	942
Overige monumenten	457

NICE

16

DUURZAAMHEID EN MONUMENTEN

Op 4 juni 2018 tekende onze directeur bestuurder Sanne de Koning, samen met de gedeputeerden van Agrarische ontwikkeling, Energie en Bestuur en de gedeputeerde van Leefbaarheid en Cultuur, tijdens de Klimaatop Zuid een intentieverklaring tot samenwerking op het gebied van duurzaamheid.

Monumentenwacht Noord-Brabant gaat eigenaren adviseren over duurzaamheidsmaatregelen voor monumenten. Onze organisatie is een belangrijke schakel van de informatieketen in de monumentencyclus. Onze monumentenwachters komen letterlijk bij de eigenaar over de vloer en kunnen "aan de keukentafel" eigenaren bewegen tot het nemen van energiebesparende maatregelen. Ieder monument vereist zijn eigen aanpak. De monumentenwachters weten wat er speelt en kunnen in een vroeg stadium voorzien in informatiebehoefte of op maat gerichte dienstverlening.

De provincie Noord-Brabant kende in 2018 een projectsubsidie toe om in 2018 en 2019 de kosten die het opstarten van dit project met zich meebrengt te kunnen dekken. Deze kosten bestaan o.a. uit: opleiding en ontwikkeling, kosten van aanschaf van de benodigde materialen en de aanpassing van de rapportagemodule.

Eind 2018 volgden alle monumentenwachters deel 1 van de door HZ University of Applied Sciences op maat gemaakte cursus DUMO (Duurzame Monumenten). Daarnaast volgden twee medewerkers de diepgaandere leergang Innovatief en Energiebesparend Restaureren aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Op landelijk niveau levert onze directeur-bestuurder namens de Vereniging Provinciale Monumentenwachten Nederland (VPMN) sinds juni 2018 input voor de Routekaart Verduurzaming Monumenten. Deze routekaart is als sectorbod van de monumentensector ingebracht in de onderhandelingstafel Gebouwde Omgeving, dat deel uitmaakt van de onderhandelingen over een nieuw Klimaatakkoord. De ambitie van de samenwerkende partijen in de monumentensector is een reductie van 40% in 2030 en 60% in 2040 in CO2 als gemiddelde over de gehele monumentenvoorraad.

Daarnaast neemt zij namens de gezamenlijke Nederlandse Monumentenwachten deel aan het zogenaamde 'breed overleg erfgoedzorg', een overlegorgaan dat in het leven is geroepen door de Vakgroep Restauratie (de organisatie van de gezamenlijke grote restauratieondernemingen in Nederland) en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. In dit overleg staat het thema Monumenten en Verduurzaming prominent op de agenda.

KLANTTEVREDENHEIDSONDERZOEK

Een grote meerderheid van onze abonnees is tevreden of zeer tevreden over de dienstverlening van Monumentenwacht Noord-Brabant. Dat is de uitkomst van het in 2018 gehouden klanttevredenheidsonderzoek en wij zijn daar trots op!

In de periode maart/april 2018 werd door het onafhankelijke onderzoeksinstituut het PON te Tilburg een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Aan 1650 abonnees van Monumentenwacht Noord-Brabant is gevraagd een korte vragenlijst in te vullen. In totaal hebben 428 personen de vragenlijst volledig ingevuld. Veruit de meeste respondenten schakelen Monumentenwacht in bij de instandhouding van hun monumentale gebouw. Enkele tientallen personen reageerden in verband met de inspectie van historische interieurs, archeologische monumenten en de uitvoering van de subsidieregeling voor molens.

Eigenaren en beheerders van monumenten geven voor de uitvoering van de bouwkundige inspectie gemiddeld het rapportcijfer 8,4. Er is ook gevraagd naar de tevredenheid op onderdelen. Deze worden hierna genoemd, met tussen haakjes het percentage respondenten dat het oordeel zeer tevreden of tevreden gaf. Uitgevoerde kleine onderhoudswerkzaamheden (82%); inhoud van het inspectierapport (96%); duidelijkheid van het inspectierapport (93%); klantvriendelijkheid van de monumentenwachters

(96%); wijze waarop de monumentenwachter heeft geadviseerd tijdens de inspectie (90%). De prijs-kwaliteitverhouding van de inspectie wordt beoordeeld met een 8,4.

De (kleinere) groep respondenten geeft voor de uitvoering van de inspectie van hun historisch interieur een cijfer tussen de 7 en de 10, met een 8,1 als gemiddelde. De prijs-kwaliteitverhouding van de inspectie wordt, net als bij de monumentale gebouwen, gewaardeerd met een 8,4.

De waardering voor de inspecties van archeologische monumenten komt uit op een 7,9. De prijs-kwaliteitverhouding wordt gewaardeerd met een 7,5.

Over de uitvoering van de subsidieregeling voor molens is 13% van de respondenten zeer tevreden, 80% tevreden en 7% geeft aan noch tevreden, noch ontevreden te zijn.

Er is ook nagegaan wat relaties in algemene zin vinden van het functioneren van de organisatie van Monumentenwacht Noord-Brabant. Een deel van de respondenten (gemiddeld 24%) heeft bij de vragen met betrekking tot de telefonische bereikbaarheid, het contact met de administratie en de toegankelijkheid van de website "niet van toepassing" ingevuld.

Van de personen die deze vragen wel hebben ingevuld vindt 69% de telefonische bereikbaarheid uitstekend tot goed en het contact met de administratie wordt door 62% als uitstekend tot goed ervaren. De wijze waarop de afspraken voor de inspectie worden gemaakt wordt door 86% als uitstekend tot goed beoordeeld. De kwalificaties 'matig' en 'slecht' komen bij bovenstaande vragen (vrijwel) niet voor. 58% is tevreden met de toegankelijkheid van en 56% met de informatie op de (oude) website.

Ten slotte bood het onderzoek de respondenten gelegenheid om opmerkingen te plaatsen. Voor de vele nuttige suggesties willen wij de betrokkenen bedanken. Zij kunnen er op vertrouwen dat Monumentenwacht Noord-Brabant er mee aan de slag gaat.

SAMENWERKING

Monumentenwacht Noord-Brabant voerde in opdracht van de provincie §3 Instandhouding molens van de Subsidieregeling cultureel erfgoed Noord-Brabant 2016 uit. Binnen deze regeling wordt provinciale subsidie toegekend voor de instandhouding van de Brabantse molens.

Daarnaast voerde Monumentenwacht in het kader van §1 van de Subsidieregeling cultureel erfgoed kwaliteitscontroles uit van uitgevoerde restauratiewerkzaamheden. Voorafgaand aan de toekenning wordt een 0-meting opgesteld. Tijdens de restauratie 'kijkt Monumentenwacht Noord-Brabant over de schouder mee' en na afronding wordt een eindcontrole uitgevoerd waarbij kwaliteit van de uitgevoerde restauratiewerken wordt beoordeeld. De bevindingen van deze kwaliteitscontroles worden aan het Brabantse provinciebestuur gerapporteerd. Op 27 november 2018 bracht commissaris van de Koning Wim van de Donk een werkbezoek aan Monumentenwacht Noord-Brabant. Hij sprak met een aantal medewerkers over de activiteiten van onze organisatie, de zaken die zij in hun werk tegenkomen en onze plannen voor de toekomst.

In het kader van de samenwerking met de overige provinciale organisaties op het gebied van het behoud van cultureel erfgoed werkt Monumentenwacht Noord-Brabant samen met Erfgoed Brabant, Monumenten Fonds Brabant en Monumentenhuis Brabant in de Brabantse Erfgoedalliantie. Onze directeur-bestuurder nam namens de partners van de Brabantse Erfgoedalliantie deel aan de tussen-evaluatie van het provinciale beleidskader 2016-2020 „De verbeeldingskracht van Brabant“.

Sinds 1 januari 2018 is de directeur-bestuurder van Monumentenwacht Noord-Brabant toegetreden tot het bestuur van de Vereniging Provinciale Monumentenwachten Nederland (VPMN). Deze vereniging wordt onder meer benut om gezamenlijke opleidings-trajecten te organiseren en dient als gezamenlijke gesprekspartner van de Monumentenwacht met organisaties als het Ministerie van OCenW, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en het Nationaal Restauratiefonds. Daarnaast kunnen alle provinciale Monumentenwachten door gebruik te maken van elkaars expertise (omdat niet elke organisatie voor elke specialisme een deskundige in dienst heeft) het complete pakket aanbieden: eerstelijns advies geven op het gebied van gebouwd, archeologisch en groen erfgoed, alsmede historische interieurs. De jaarlijks gehouden „Landelijke Ontmoetingsdag“ werd in 2018 georganiseerd door Monumentenwacht Noord-Brabant. In de ochtend werden diverse presentaties gehouden in de Geertruidkerk te Geertruidenberg. In de middag kregen de deelnemers tijdens een rondvaart over de Biesbosch informatie over de Zuiderwaterlinie.

MONUMENTENWACHT
JAARVERSLAG 2018